

požadovaného pozemku požadovateli Antonínu R-ovi st., tak, že tento konal sice zemědělské práce na pozemku a sám ho sklízel, že však H. platil pachtovné sám, že se to stalo proto, že H. byl požadovateli dlužen a dluh nemohl splatiti, že tedy jej vyrovnával postupně tímto způsobem, tak totiž, že odepisoval H-ovi z dluhu, co tento na pachtovném zaplatil. Dle toho tu byl pouze postup pachtovních práv, ale pachtovní poměr nezáleží jen v právech pachtýře, nýbrž také v jeho povinnostech, zejména tedy v placení pachtovného, ale tato stránka nebyla na požadovatele převedena, a nepřešel tedy na něho pachtovní poměr, nelze tedy říci, že byl podpachtýřem, jak myslí rekursní soud. Úmysl stran nesl se pouze k umoření dluhu H-ova, jen za tím účelem transakce se stala, i je zjevno, že převod pachtovního poměru na věřitele byl by k tomu účelu nestačil, tím by byl dluh zůstal nedotčen. Tedy právě proto zůstal H. pachtýřem, platil pachtovné, na požadovatele převedl tedy vlastně jen výkon svých pachtovních práv — ne je sama — neboť jednu stránku pachtovního poměru od druhé dělití, práva od povinností odlučovati nelze, a dluh se umořoval tak, že se pachtovné dlužníkem dále placené z dluhu sráželo. Chybí tedy požadovateli zákonná doba, ježto v letech 1901—1903 ani pachtýřem ani podpachtýřem nebyl. Avšak na tuto otázku přijde teprv, podal-li vlastník v čas vyjádření dle § 15 požad. zák. a v něm tvrzení přihlášky, že požadovatel má pozemek v pachtu již 24 let, popřel, námitku nedostatku zákonné doby tedy činil, což předpokládá, že přihláška podaná vlastníku měla též obsah, jako přihláška podaná u soudu, neboť jinak je s touto námitkou prekludován. Ale to není ze spisu zřejmo, i dlužno tedy napřed zjistiti, zda a kdy vyjádření podal, pokud se týče, byla-li mu lhůta k němu prodloužena až do 9. srpna 1921, kdy při konaném šetření námitka uplatňována.

Čís. 1772.

Při odhadech v nesporném řízení dlužno použití nejen předpisů civ. řádu soudního, nýbrž i exekučního řádu.

(Rozh. ze dne 11. července 1922, R I 841/22.)

Návrhu, by za příčinou vyměření pozůstalostních poplatku byla usedlost odhadnuta, soud první stolice vyhověl a celá usedlost s příslušenstvím byla odhadnuta na 40.307 Kč 25 h. Usnesením ze dne 29. května 1922 ustanovil prvý soudce nový odhad s jinými znalci z důvodu, že v pozůstalostním řízení byla usedlost dědici oceněna na 150.000 Kč, takže vzhledem na rozpětí v ocenění nelze soudu určití odhadní cenu. Rekursní soud toto usnesení potvrdil. Důvody: Dle výslovného ustanovení § 272 nesp. říz. sluší při dobrovolných odhadech co do způsobu provedení postupovati dle předpisů procesního řádu, tedy civ. řádu soudního a řádu exekučního, a se zřetelem na ustanovení § 144 ex. ř. i dle nař. ze dne 25. července 1897, čís. 175 ř. z. o odhadu nemovitosti. Dle § 30 odh. ř. má cenu odhadní stanoviti soud dle volného svého uvážení, a dle § 362 odstavec druhý c. ř. s. může naříditi opakování důkazu, když podané dobrozdání jeví se nedostatečným. Soud, stanovící odhadní cenu, musí podle své povinnosti pečlivě uvážiti vše, co, pro rozhodnutí

je důležitým; nemohl proto nechat bez povšimnutí, že v roce 1920 v pozůstalosti po Františku H-ovi stranami samými, nemajícími pražádné příčiny, by udávaly sumy nad skutečnou cenu, byla usedlost odhadována asi na 150.000 Kč. Za tohoto stavu bylo zajisté nejvýše nutným, aby tento značný nepoměr k nynější odhadní ceně byl náležitě vysvětlen a aby znalci své dobrozdání důkladně odůvodnili, by soudce na základě posudku mohl cenu odhadní spolehlivě stanovit. Než z protokolu odhadního je zřejmo, že znalci nejen tohoto nepoměru nevysvětlili, nýbrž že své dobrozdání vůbec ničím neodůvodnili, a v tom spočívá zajisté vada řízení, bránící důkladnému posouzení věci. Za toho stavu dlužno podané dobrozdání považovati za nedostatečné a rozhodnutí soudu, který nový odhad nařídil, je zákonem odůvodněno.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a nařídil prvému soudu, by po konaném šetření vydal ve věci nové rozhodnutí.

Důvody:

Právem napadá dovolací stěžovatel usnesení rekursního soudu mimořádným opravným prostředkem, jelikož se zakládá na zřejmé nezákonnosti, čímž jest dán jeden z předpokladů § 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. Dle § 272 cit. cís. pat. nutno použití při odhadech v nesporném řízení co do způsobu provedení předpisů procesního a dražebního řádu. Dle čl. XII. uvěz. zák. k ex. ř. jsou stanoveny zásady ohledně formálního řízení, jehož při odhadech dlužno šetřiti, odhadním řádem ze dne 25. července 1897, čís. 175 ř. zák. a jsou proto nejen předpisy civ. řádu soudního, nýbrž i ex. řádu a odh. řádu směrodatnými při odhadech v nesporném řízení. Nižší soudy měly se tedy zachovati dle předpisů obsažených v těchto řádech. Dovolávání se § 362 odstavec druhý c. ř. s. v tomto případě není ospravedlněno, jelikož toto ustanovení předpokládá, že posudek je nedostatečný nebo že se rozcházejí znalci ve svých názorech. Žádného z těchto předpokladů tu není. Nedostatečný posudek není, jelikož není ani vadně ani nedůsledně odůvodněn, ani v něm není rozporu, a znalci svůj posudek podali souhlasně. Rozpětí mezi odhadní cenou, znalci určenou, a oceněním dědiců jest ovšem značné, avšak tu bylo právě na soudu, aby se zachoval — maje dle volného uvážení stanovit odhadní cenu — dle § 30 odstavec druhý odhad. řádu, měl-li pochybnosti proti posudku odhadnímu (lit. b) cit. § 30). V takovém případě ustanovuje § 30 odstavec druhý odhad. řádu, by soud v nejkratší a nejjednodušší formě provedl šetření, jež má za nutná, a poukazuje se při tom na § 55 ex. ř. Bylo tedy na prvém soudci, když nebylo dle § 362 odstavec druhý c. ř. s. příčiny k novému odhadu, by výsledkem znalců a po případě stran rozpětí odhadu vysvětlil a své pochybnosti odstranil a po případě, že by nastal rozpor mezi znalci, se teprve zachoval dle § 362 odstavce druhý c. ř. s. Pomínutím ustanovení zmíněného § 30 odstavec druhý lit. b) odhad. řádu a nesprávným použitím § 362 odstavec druhý c. ř. s. byl zákon porušen a jest proto mimořádný dovolací rekurs odůvodněn.

Čís. 1773.

Nepřípustnost pořadu práva, podána-li žaloba ze služebního poměru hospodářského dělníka před uplynutím 30 dnů po jeho skončení (min. nař.